

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDETULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint
a kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: A magy. kir. dohánynagyárusok országos szövetsége. — „Delicias elfogyott”. — Vegyes hírek. — Szerkesztői üzenetek. — Hivatalos hírek.

A magy. kir. dohánynagyárusok országos szövetsége.

Amint előrelátható volt, oly nagy számban jelentkeztek dohánynagyárusok a szövetség tagjaiként, hogy most már semmi sem áll útjában a teljes megalakulásnak. Örömmel tapasztaltuk, hogy minden jelentkezőt bizonyos fokú lelkesedés veretett. Hogy még eddigelé a szövetség kitűzött programjából eredményt nem látunk, annak egyszerű okai, először, hogy az alapszabályok még szentesítve nincsenek, másodsor pedig a politikai szituációban keresendők. Így például az ismeretes ládakérdés memorandumát sem lehetett a politikai konstellációk s több egyéb ok miatt eddig beterjeszteni. Hiszszük azonban, hogy most már rövid időn belül a szövetség megkezdheti hivatalos működését, mert mindinkább érezhetőbbé válik eme szövetség szüksége. Nem csekély munka vár ugyanis elintézésre. Természetesen legminden egyesnek ma a ládakérdés a legfontosabb s be is látjuk ezt.

Látjuk azonban a dohánynagyárusok munkakörében oly rendeleteket, szokásokat, törvényeket, melyek némely vidéken, némely időben hatályon kívül helyeztetnek s arra engednek következtetni, miszerint a dohánynagyárusokat nem is veszik tekintetbe. Különbösen is gyakran halljuk, hogy a dohánynagyárusra egyáltalában szükség sincs s néha maga a dohányárus sincs teljesen tisztában azzal, vajjon ő kereskedő-e, aki csekély provizóióért cserébe adja tőkét s munkáját az államnak, vagy pedig egy olyan államhivatalnok, aki bármely oknál vagy körülménynél fogva úri hivatalhoz jutott.

Tudjuk jól, hogy ez utóbbi feltevés nem áll. Tudjuk, hogy a dohánynagyárusnak óriási munkája sincs megfizetve a csekély provizóióval s mégis gyakran kell hallanunk éppen ellenkező véleményyt. Azon egyetlen körülményt eltekintve, miszerint ezen üzletágnál vesztetni nem lehet, nem tudnánk semmit sem felhozni annak bizonyítására, hogy ezen üzletág más fölött előnyben lenne.

De talán éppen „ez a bodros veje”, mint Fauszt mondja, éppen ez a nagyárusok legtöbb baja. Száz meg száz pályázó közül kilenczvenkilencz megelégszik azzal, ha a nagyárudján nem veszt semmit, vagy csak igen keveset nyer. Bocsnát őszinteségünkért, de így csak laikus ember, a dolgokkal egyáltalán nem ismerős, vagy nő, aki üzleti manipulációhoz nem ért; továbbá

gyenge, beteges emberek, akik már másba igazán nem foghatnak, gondolkozhatnak. Kérdjük azonban, ilyen emberek kellenek a dohányjövédéknek? A dohányegyedáruság szándéka talán, ahelyett, hogy erőt erős, szakismerettel bíró emberek kezében legyen az üzlet menete, oly emberek vezessenek, akik biztos, de csekély haszon mellett életük végéig eltegnődnek ez üzlet mellett. Persze ez üzlet mellett nem veszítenek, sőt némely esetben hajt is valamit. Ilyen viszonyok Ausztriát s minket kivéve, sehol a világon nem létezhetnének, ahol a kincstár a gyáros a nagyárust, az áru ügynöket nem tekinti annak, hanem egyszerűen „elárusítóknak”, kinek ezen jogot quasi kegyelemből adják, daczára annak, hogy a nagyárus árudája elnyerése végett nyilvános pályázaton, mint legolcsóbb pályázó konkurrál s így kapja meg a dohánynagyárusi engedélyt.

Nagyon belemélnénk a tárgyalásba s igen eltérnénk a tárgytól, ha azzal is foglalkoznánk, hogy az ország 470 nagyárusa több mint 100 millió koronát korszumnál, így tehát mindkét részről az érdekek igen nagyok. Tekintetbe veendő tehát a dohánynagyárus, mint fontos tényező, kinek joga a saját érdekeit is tekintetbe venni. Az az örökös utalás arra, miszerint, ha egy nagyárus visszaadja a jogát, száz meg száz pályázó jön helyette, nem méltó egy állami egyedárusághoz s különben is ez alatt csak az elárusítás ügye szenvedne. Épp oly oktalanság lenne, ha a nagyárusokat olyat kérnének, ami nem jogos. Ez ugyan nem helyes kifejezés e helyen, mert a nagyárusoknak nincs joguk valamire reflektálni, az ő ügyeinek elbírálása teljesen a miniszterium joga.

A szövetség feladata lesz már most úgy az egyesek, mint az összesség bajait illetékes fórum előtt feltárni. Vannak ugyan egyes nagyárusok, akik jövedelmük gyarapítása céljából teljesen meg nem engedett utakhoz folyamodnak, ezek tárgyalásába azonban e helyütt nem bocsátkozunk, csak megkivánjuk jegyezni, hogy az ilyeneket a szövetség kebelében tűrni nem fogunk s csak a megengedett, tisztességes, becsületes, dolgozó nagyárusok szövetsége lesz ez, akik az állam javára dolgozva, a saját megélhetésüket is biztosítják.

„Delicias elfogyott”.

Hetek óta ez a két szó van felírva az ország valamennyi különlegességi árudájában. Ha ez a két szó azt jelentené, hogy a szivar

annyira jó volt, miszerint a legnagyobb készlet is elfogyott a nagy kereslet miatt nem szólnánk egy szót sem, természetesen tartanók a dolgot s várnánk — míg új Deliciaszivarok jönnének.

De nem ez az ok. Egyszerűen nagyon is keveset készítettek, pár százrezt. Pár száz ezer szivar — egy országé!

Előre figyelmeztettük a t. nagy- és kisárusokat a szivarok behozatalánál eme körülményre, de akkor azt hittük, ez csak pár napig, esetleg egy hétig fog tartani. Mit látunk azonban? Heleken keresztül nem kapható ezen szivar, melynek jóságáról annak a valódi publikuma még meg sem győződhetett. Ennek következménye, hogy a szivar feledésbe megy, senki sem gondol rá s ha majd hónapok múlva kapható lesz, egy kulya sem néz rá. Így lehet egy szivart a forgalomból kihozni s a közönséget etől elszoktatni. Így csináltak annak idején a „Hunnia”-cigarettákkal s ma már nincs ember, aki szítja.

Megcsinálták, az osztrákok kedvéért, azt a baklövét hogy a Deliciaszivarat a különlegességek közé sorozták, miáltal a fogyasztó publikum kisebb kontingense jut hozzá. Most pedig heteken keresztül nem kapható. Ez csakis a teljes feledéshez vezet.

Igaz, hogy a Delicias olyan szivar, mely nem alhat sok ideig, no de azért a folytatóság gyártás még sem lehetetlen, lévén elég gyárunk.

Kérjük a dohányjövédék központi igazgatóságát, ha nem az a célja, hogy ezen szivarok teljesen kimenjenek a forgalomból, sietesse kissé a gyártást s adja ismét forgalomba, talán nem ártana, ha kommuniké által jeleznék a publikumnak az időpontot, amikor kapható lesz.

Vegyes hírek.

Figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket a „Sternberg bankház” hirdetésére.

A szivarok alakjának megváltoztatása. Mint illetékes helyről értesültünk, több szivarfaj alakját meg fogják változtatni. Nagyon célszerű és okos dolognak tartjuk ezt, lévén a szivar is divatcikk s a szivaros ember nagyon kedveli a változatosságot. No meg van olyan szivarfajtánk, melyre igazán ráférne már, hogy alakot változtatna. Így például a hat krajczáros Operas, ha karcsubb alakot kapna és — kevésbé büzlene, egészen jó szivar lenne. Reméljük, hogy ez a szivarfaj elsősorban kap új alakot, mert áránál fogva szükséges középfajta szivar. Rendes elárusításban hazai gyártású szivarjaink között nincs egy sem Havanna-alaku, például olyan mint a Delicias, talán jó volna a Regalíst is ilyenformában gyártatni?

„Füstölő zenik” cím alatt a „Magyarország” elég érdekes kis cikket közöl, melyet alább mi is reprodukálunk. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy éppen a „Magyarország”, ez a radikális függetlenségi lap, ha egy ilyen cikket közöl, nem is említi benne a mi nagyjainkat, hanem főleg a német zseniket. Ha már ilyen dolgot külföldi lapból átvesszünk, vegyük magunknak legalább azt a fáradságot, hogy a mi zseni-jaink közül egykettőt bevegünk közibük, mert volt náluk is vagy — három!

Goethe mondotta egyszer, hogy az igazán

zséniális ember sohasem dohányzik. Goethe egyáltalában minden olyan szokás ellen, a mely nem felelt meg teljesen az ő esztétikai felfogásának, mely ellenszenvvel viseltetett s akkoriban épp esztétikai szempontból erősen harszottak a dohányzás ellen. Goethe kijelentése, a melyre a dohánygyűlölet ragadtatta, annyival csodálatosabb, mert az ő előtte és vele egyidőben élt nemes emberek egész serege szintén hódolója volt a dohányzás szenvedelmének. Így Schiller, ha nem is dohányzott, de mindenesetre előkelő burnótozó volt, míg Herder, kortársainak tanúsága szerint, dohányzás dolgában ugyancsak jelentőséget produkált. *Klopstock* oly erős pipás volt, hogy egy berlini irodalmi törzsszálal egyik tréfáskedvű tagja általános derűtlenség mellett azt a megjegyzést tette, hogy a „Messias” valamennyi olvasatlan példányát el kellene küdeni Klopstocknak, hogy legyen elegendő fidiusz-papírosa. E törzsszálalhoz tartozott *Lessing* is, a ki szinte veszedelmes híve a dohányzásnak. A „Luzja” költőjének oly pompásan ízelet a csibuk, hogy lehetetlennek mondotta, hogy a dohányzás bűn legyen, mert akkor nem ízeletnek oly nagyon. A dohányzást ugyanis akkoriban sok pap súlyos bűnnek minősítette. *Milton*, a nagy angol költő, már jóval az idő előtt szenvedelmesen hódolt a dohányzás élvezetének, a mely körülmény egyébként ellentmond számos dohánykapacitás elméletének. Épp a legszenvedélyesebb dohányzóknak ugyanis az a véleményük, hogy ha a dohányzást tökéletesen élvezni akarják, nemcsak az kell, hogy izletes legyen a dohány, hanem látni is kell a füstöt. Ez hozzátartozik az egészhez. *Milton* pedig akkor szokta meg ezt a szenvedélyt, a mikor már teljesen megvakult s a füstölést ma nyolc óráinak una'om'ülőjéül gyakorolta. *Schwift*, a híres angol szatirikus, azt mondotta egyszer:

— Ha nem dohányzom, nem jut eszembe semmi.

Byron is több ízben ugy nyilatkozott, hogy a dohányfüst költői alkotásra ingerli agyát. Erdekes, hogy *Newton*-t, a híres angol matematikust és asztronómust, mi vitte rá a dohányzásra. *Newton* épp úgy, mint később *Hufjánd*, az ismert berlini orvos, nem tudta megérteni, miképp szerezhet élvezetet a dohányzás és elkölte, hogy tudományos vizsgálat tárgyává teszi a dolgot. Addig kószolhatta aztán tudományos okból a dohányt, míg végre annyira hozzászokott, hogy nem bírta abbahagyni. A meddő kutatás után végre is ilyen szakakra fakadt:

— Nem tudtam ugyan máig sem tudományos magyarázatot adni, de egyre már rájöttem: azért dohányzom, mert jó esik!

Múltkori cikkünk a különlegességig pipadohányokról illetékes helyen is kellő méltanylásnak örvendett, de mint legnagyobb sajnálatunkra értesültünk, ezen pipadohányoknak a rendes elárulásba való áttétele lehetetlenség, miután nagyon kevés a kerti dohánygum, annak is minden nehézség nélkül ilyen termelési engedélyt, de nem minden talaj jó erre, továbbá más kötelezettségeinknek is eleget kell tennünk ezen dohányokkal.

Körülbelül 10—12 nappal ezelőtt a napilapok bejárta egy hír, melyről mi is tudomást vettünk, ámbár rögtön kijelentettük, hogy olyan alakban, a mint azt közölték, egyszerűen nevetséges. Az új cigarettákról van szó, valamint arról, hogy a Szultán-cigaretták öt darabonként csomagolva jönnek a jövő hónapban már forgalomba. Most értesültünk, hogy ezen hírek terjesztője egy, a dohánygyövedékek üzleti összeköttetésben lévő gyár ügynöke, a ki rosszakaratulak s a saját hasznára tekintve, valótlan hírekkel terjesztette el napilapjainkat. A rektifikációt mi már múltkor közöltük, a menyinyben tudatták velünk, hogy az új cigaretták behozatala *évek kérdése*, miután ma még csak kidolgozatlan s meg nem beszélt terv. A Szultán-cigaretták csomagolásáról mi már tudunk hónapok előtt, de nem kívántunk a hivatalos kommuniquének elébe vágni. Ezek behozatala azonban szintén még *több hónap kérdése*.

A dohánygyövedék központi igazgatósága e hét vége felé, vagy jövő hét elején már átteszi helyiségeit a Kálmán-utca 20. számú házból Budára, az Iskola-utczába, a hol már régebben volt.

Külföldről jött értesülésünk szerint a szil-

var- és szivarkakiviteli részvénytársasággal üzleti feleik nem igen vannak megelégedve, miután a társaság nem teljesíti pontosan a megrendeléseket. Hisz ez nem is lehet másként, ha ilyen óriási üzleti tőkét igénylő vállalatot 500.000 koronányi csekély összegű indíttanak meg s még a mellett annyira se n ismerik e tekintetben a világpiacot, a mennyire feltétlenül szükség van. Továbbá egyszerre akarnak mindent, el akarják látni az egész világot áruval, kapkodnak s nem érnek el semmit. Így nem lehet a magyar dohánygyövedék piacot teremteni a külföldön s végtelentül csodáljuk, hogy a dohánygyövedék ebbe belement, mert ha valamikor majd igazán akarnak külföldre szállítani, akkor majd senki sem fogadja el árucikkjeinket, lévén azoknak híre már jó előre elrontva. Ha a kiviteli részvénytársaság czélja az, hogy minket a külföld előtt áruink jósága s kereskedelmi ténykedésünk tekintetében tönkre tegyen, úgy ezt a czélját mihamarább el fogja érni. Kapkodással, pontatlansággal s főleg pénz nélkül ilyen vállalatba becsátkozni nem szabad. Ez enyhén szólva, lelkiismeretlenség?

Szerkesztői üzenetek.

Sz. G., Kvár. Jövő hó első szerdáján tartjuk igazgatósági ülésünket, amikor már a láda-kérdés memorandumát megszerkesztjük s beadjuk. Eddig azért késtünk, mert először is politikai helyzetünk olyan volt, hogy nem lehetett az ügyet bolygatni, másodsor pedig lassan gyülekeztek a tagok. Reméljük lesz szerencsénk.

K. R., Bp. Egy héttel előbb a titkár értesíteni fogja az igazgatósági tagokat.

Z. A-né. A fuvardij szintén szóba fog kerülni. Csak türelem.

L. Róza. A Rosita-szivarok, amint Ön írja, nagy kelendőségnek örvendenek, csak egy a bajuk, hogy hamar törnek s ez Önöknek nagy veszteség. K. nagysádot vegye tudomásul, hogy minden világos dohány, miután gyengébb, hamarabb is török, ez nem az első készítés (lugozás) eredménye.

R. Z. Ma! lapunkban is reflektálunk ez ügyre. A mint láthatja, napilapjaink kevés kivétellel felültek eme áhírnek.

Cs. G. Ha a szövetség tagja, úgy kedvezményben fog részesülni az amerikai utazásnál. Annak idején bővebb részletekkel szolgálunk.

X. Y. Z. Mi is bosszankodtunk, nem csak Ön, de a mint utolsó pillanatban értesültünk, a Delicias már a napokban kapható lesz. A gyárak még most nem képesek a teljes mennyiség gyártására, miután hozzátéve sem tudják, mi lesz a forgalma s ez a szivarfaj nem feket raktárban.

L. L. Tessék a dolgot lapunk főszerkesztőjével tudatni, ő majd eljár a dologban.

B. E. Az illető nagyáruda már be van töltve. A legközelebbi kiírást lapunkból megláthatja.

Hivatalos hírek.

A legközelebbi igazgatósági ülésre egy héttel előbb mindenki értesítést kap.

E helyen tudatjuk, hogy szövetségünk ügyésze, *dr. Faludi Jenő*, lakását VI., Teréz-körút 5. szám alá helyezte s így a szövetség helyisége is ott van. Kérjük tehát a t. tagokat, hogy leveleiket már oda czimezzék.

Többeknek, kik alapszabályokat kérnek, ezután is tudomásukra adjuk, miszerint azok még szentesítve vissza nem jöttek s azért nem küldhetjük. Akiak pedig ettől teszik függővé belépésüket a szövetségbe, azokat megnyugtathatjuk, hogy a szövetség tisztán az ő érdekében létesült s csakis az ő javukra dolgozik. Nagyobb anyagi áldozatot nem követel.

A titkár.

Szerencsés véletlen!

az, ha valaki oly sorsjegyszámot vesz, melylyel a főnyeremény kihuzatik.

Mi lehetővé teszszük e lap olvasóinak sorsjegyvételénél, illetve a

Szerencse-szám kiválasztásánál

a véletlen döntését előidézni. Sziveskedjen az egyes számokat egyenkint kívágni, összegöngyölni, összekeverni és azután egy vagy több számot huzni. A felsorolt számok a XII. m. k. szab. osztály-sorsjegyei **csak** kizárólag

Sternberg

bankháznál

V., Nagykorona-utca 15.

kaphatók. Minél

előbb méltóztatik

rendelni, annál bizonyosabban kézhez

kapja a saját kihuzott számait.

— **Ára:** —

egy nyolczad K. 1.50

egy negyed „ 3.—

egy fél „ 6.—

egy egész „ 12.—

Hivatalos huzási

lajstrom a huzás

után ingyen küldetik.

Sternberg

bankház

BUDAPEST,

V., Nagykorona-utca 15.

1186—1191—1197

45959—45981

45992—2716—2724

4563—7964—

13032—13034

36385—36400—

43605—43610—

43623—45914

45917—45923—

45980—50254—

50266—50275

86277—82689—

86298.

Ein glücklicher Zufall!

ist es, wenn die Losnummer, welche Sie besitzen, mit einem Haupttreffer gezogen wird. Wir ermöglichen es nun den Lesern dieses Blattes, schon beim Ankauf eines Loses, respektive bei der Wahl einer

Glücksnummer

den Zufall entscheiden zu lassen.

Belieben Sie die folgenden Nummern einzeln herauszuschneiden, zusammenzurollen, durcheinander zu mischen und dann eine oder mehrere Nummern zu ziehen. Die verzeichneten Nummern zur XII. kön. ung. priv. Klassenlotterie sind ausschliesslich **nur** im

Bankhaus

Sternberg

Budapest,

V., Nagykorona-utca 15

erhältlich. Je früher Sie Ihre w. Bestellung aufgeben, desto sicherer erhalten Sie die selbst gezogene Nummer. Amtlicher Preis für

ein Achtel K. 1.50

ein Viertel „ 3.—

ein Halbes „ 6.—

ein Ganzes „ 12.—

Amtliche Ziehungsliste sofort nach Ziehung gratis.

Bankhaus

Sternberg

Budapest,

V., Nagykorona-utca 15.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Landesverband der Grosstrafikanten Ungarns. — Trafiklizenz-Umschreibungen.

Landesverband der Grosstrafikanten Ungarns.

Wie vorauszusehen war, hat der im Monate August begründete Landesverband der Grosstrafikanten an Mitgliederzahl derart gewonnen, dass seiner aktiven Thätigkeit nun nichts mehr im Wege steht. Erfreulicherweise ist die Schaffensfreudigkeit bei jedem der Neugemeldeten bemerkbar, was dessen numerische Stärke noch erhöht. Wenn gleichwohl bisner noch gar nichts von jenen Arbeiten, deren sich der Verband in erster Reihe unterzieht, in Angriff genommen wurde, so geschah dies nicht, weil erstens die eingereichten Statuten vom Minister des Innern noch nicht sanktionirt sind und zweitens die politischen Verhältnisse sowohl diese Angelegenheit verzögern, wie sie aber auch bisher Schuld daran tragen, dass gemäss Beschlusses das in Rede stehende Memorandum in der Kistenfrage nicht überreicht werden konnte, zumal dies im Namen des Verbandes geschehen soll, welcher dormalen, wie gesagt, gesetzlich noch nicht besteht. Wir glauben jedoch, dass dies in aller kürzester Zeit erfolgen wird.

Mehr und mehr tritt die dringende Nothwendigkeit hervor, dass ein Verband der Grosstrafikanten bestehe und seiner Tendenz gemäss wirke. Und nicht gering sind die Arbeiten, welche der Verband sehr bald in Angriff zu nehmen und zu vollführen hat. Vor der Hand allerdings erscheint jedem Einzelnen die wichtigste Frage diejenige der Kisten zu sein und wir geben zu, dass diese Angelegenheit alle anderen dormalen in den Hintergrund drängt. Indess erblicken wir in dem Berufe des Grosstrafikanten solch zahlreiche abzustellende Mängel, wie auch Feststellung so mancher Gepflogenheit, die je nachdem bald als Verordnung, bald als nicht bestehend, ausgelegt wird und die sammt und sonders darauf schliessen lassen, dass man eigentlich dem Beruf der Grosstrafikanten bisher nur sehr geringe Aufmerksamkeit gezollt hat. Ja, wie oft war und wie oft ist noch heute davon die Rede, dass der Grosstrafikant überhaupt nicht gebraucht wird. Seine Existenz ist eine derartig eigenthümliche und haltlose, dass er selber bereits zu zweifeln beginnt, ob er Kaufmann ist, der für geringe Verkaufsprovision seine Zeit, seine Mühe und Arbeit, wie auch sein Kapital zur Verfügung des Aerars stellt, oder ob er in Folge dieser oder jener Umstände ein Amt erhielt, wovon er zeitweilig gemüthlich leben kann.

Man weiss, dass dieses Letztere nicht zutrifft. Man weiss, dass die Arbeit, welche einem derartigen Geschäft gewidmet wird, nicht einmal genügend bezahlt wird. Und doch werden Ansichten laut, dass das Umgekehrte der Fall ist. Wir wüssten nicht, was zu dieser Annahme berechtigt. Mit Ausnahme des einzigen Umstandes, wonach bei dem Grosstrafikbetriebe nichts verloren werden kann, gibt es keinen einzigen Moment, der dafür sprechen würde, dass dieses Geschäft einem anderen, sei es welcher Branche immer vorzuziehen sei. Nun aber, steckt eben in diesem Umstande die Krankheit, welche den Grosstrafikantenstand belastet. Hunderte von Bewerbern um eine Grosstrafik sind schon damit zufriedener, wenn sie ein Geschäft erlangen, bei welchem im schlimmsten Falle nichts zu verlieren, im besten Falle jedoch nicht viel zu verdienen ist. Eine solche Auffassung, man verzeihe uns die Aufrichtigkeit, können nur Laien haben, Menschen, die von geschäftlicher Manipulation keinen leisen Begriff haben, oder Frauen, denen der Betrieb eines Geschäftes, welches mit Sachkenntniss geleitet werden muss, Schwierigkeiten machen würde, ferner schwache, alte, kränkliche Leute, denen die Leitung eines anderen Geschäftes, welches höhere Qualifikation erfordert, nicht zugemuthet werden kann. Nun

aber, wir fragen: Ist mit all den genannten Grossverschleissern der königl. ung. Tabakregie im geringsten gedient? Kann es im Interesse des Tabakmonopols liegen, wenn der Verschleiss statt in starken, kundigen Händen zu liegen, von Leuten ausgeführt wird, die nichts Anderes wünschen, als bei einem kleinen, sicheren Einkommen langsam, aber sicher zu verhungern? Freilich, verloren wird nichts bei dem Geschäft, ja es trägt sogar Etwas.

Unter solchen Umständen, die nebenbei gesagt, in keinem Lande der Welt möglich wären, höchstens Oesterreich ausgenommen, ist es nur natürlich, dass der Grosstrafikant als eigentlicher Waarenagent von dem Fabrikanten, nämlich dem Aerar, nicht als solcher betrachtet wird, sondern nur als Verschleisser eines ärarischen Artikels, der den „Verschleiss“ quasi als Unterstützung erhält, trotzdem er vor Erlangung seiner Lizenz an einer öffentlichen Konkurrenzausschreibung Theil nimmt und als der billigste Offerent, die Lizenz zur Führung der Grosstrafik erhält.

Es würde zu weit führen, wollten wir auseinandersetzen, dass die 430 Grosstrafikanten des Landes einen Konsum über 100 Millionen Kronen jährlich zu bewältigen haben und es also dabei auf beiden Seiten auf grossen Interessen ankommt. In Folge dessen muss der Grosstrafikant nothwendigerweise auch als ein Faktor betrachtet werden, dem das Recht zusteht, seinerseits auf seine Interessen zu achten. Der ewige Hinweis darauf, dass bei einem eventuellen Zurücklegen der Lizenzen andere Bewerber zu Hunderten da sind, ist weder eines staatlichen Monopoles würdig, noch würde damit mehr erreicht werden, als dass der Verschleiss darunter sehr empfindlich leiden würde.

Ebenso unklug wäre es jedoch, wenn die Grosstrafikanten mehr und Anderes verlangen würden, als Dasjenige, was gerechterweise verlangt werden kann. Wohl kann von einem Rechtsstandpunkte nicht gesprochen werden, nachdem auch die Verschleissangelegenheiten solche sind, welche zu taxiren, zu bestimmen oder zu ändern, dem Ministerium allein das Recht zusteht; gleichwohl dürfte es nicht überflüssig sein zu erwähnen, dass dem neuen Verbands die Aufgabe zufallen wird, über jede Angelegenheit, welche dem Einzelnen oder der Gesamtheit zum Nachtheile gereicht, zu berathen und um Abhilfe bei der kompetenten Stelle einzuschreiten.

Die grossen, wichtigen und weittragenden Arbeiten, dessen sich der Verband unterzieht, erfordern aber auch auf der eigenen Seite eine strenge Selbstkritik, indem all jene Elemente, welche durch ihr Verhalten und geschäftliche Manipulation dem Verschleisser im Allgemeinen, sowie dem Berufe des Grosstrafikanten schaden, von dem Verbands losgelöst werden müssen. Es gibt darunter noch eine grosse Anzahl von Grossverschleissern, die behufs Vermehrung ihrer geringen Einkünfte, manchmal in ganz unerlaubter Weise vorgehen. Natürlich ist es nicht unsere Sache, uns des Näheren darüber zu äussern. Von dem Verbands jedoch kann es verlangt werden, dass er zur Hebung seines Ansehens und zur Wahrung seiner Reputation in erster Reihe darauf achte, dass der Verband nur aus solchen Mitgliedern bestehe, welche durch Arbeit und genaue Pflichterfüllung sich dem Staate nützlich machen, um Anspruch erheben zu können, demgemäss auch entlohnt zu werden.

Trafiklizenz-Umschreibungen.

Kaum dürfte es in der Absicht des königl. ung. Finanzministeriums liegen, aus purer Ordnungsiebe einen gegenheiligen Zustand zu schaffen, wie er beabsichtigt wird und theilweise auch schon versucht wurde.

Zehn Bände unseres Blattes liegen vor uns und in jedem derselben kann man zahlreiche Artikel lesen, welche sich mit der Unzulässigkeit des Trafikschachers befasst. Und wir waren auch stets diejenigen, welche bei derlei geschäftlichen Machinationen die grösste Strenge gefordert hatten; gleichwohl war es niemals unsere Absicht, diese Angelegenheiten derart behandelt zu sehen, wie sie für die Zukunft geplant wird, aus dem einfachen Grunde nicht, weil wir die Art und Weise dieser Manipulation für schädlich, ungerecht und vollständig werthlos halten. Nichts Geringeres wird beabsichtigt, als stets eine Liste von Bewerbern um Trafiklizenzen in Vorrath zu haben. Wer um eine Trafiklizenz ansucht, wird, wenn er für würdig befunden ist, in diese Liste eingetragen. Legt Jemand seine Lizenz zurück, so erhält sie der „Eingetragene“, ohne Rücksicht darauf, ob er ein Lokal besitzt, ohne Rücksicht darauf, was aus Demjenigen wird, dem zufällig im Dienste des Staates, den er viele Jahre hindurch ehrlich und gewissenhaft versehen, werden soll. Der Verschleisser oder die Verschleisserin, die oft ein Menschenleben lang hinter dem Verkaufspult gestanden und die endlich entweder vom Schlage gerührt wurde oder ihre Füsse nicht mehr gebrauchen kann, sie muss, anstatt irgend eine Unterstützung vom Staate zu erlangen, ihr Geschäftslokal ein halbes Jahr bezahlen, sie darf ihre Geschäftseinrichtungen nicht verkaufen, kurz sie muss als Bettlerin weggehen um irgend einer anderen Person wegen, der eine „Wohlthat“ erwiesen werden soll. Wo steckt die Logik, wo die Gerechtigkeit, wo der Humanismus?

Oder ist es vielleicht logisch richtig, wenn das rauchende Publikum viele Jahre hindurch an ein Lokal gewöhnt wurde und wenn es plötzlich die Trafik in ganz einem andern, vielleicht gar ungeeigneten Lokal aufsuchen muss? Oder ist es gerecht, wenn die Person, die viele Jahre hindurech 14 Stunden täglich für den Staat arbeitet, nicht nur keinerlei Entschädigung erhält, vielmehr damit bestraft wird, indem sie ein halbes Jahr Miete umsonst bezahlen muss und ihre Geschäftseinrichtung, die ihr Vermögen bildet, ins Feuer werfen kann? Oder ist es human, wenn dem Einen geschenkt und dem Anderen genommen wird?

Nein, so haben wir uns die Abschaffung des Trafikschachers nicht vorgestellt. Wir waren und sind auch jetzt der Meinung, dass vorerst untersucht werden müsste:

1. Ob der frühere Besitzer der Trafiklizenz keinen Missbrauch dadurch treibt, indem er sich für sein Geschäft grössere Beträge bezahlen lässt.

2. Ob der Grund, welcher als Abdankung der Lizenz angegeben wird, auf Wahrheit beruht.

3. Ob das Geschäft überhaupt lebensfähig ist, damit der neue Lizenzinhaber nicht beschwindelt wird.

4. Ob ein Krankheits- oder Todesfall, oder eine sonst zu rechtfertigende wichtige Ursache den Lizenzinhaber veranlasst, seine Lizenz zurückzugeben.

5. Ob Derjenige, welcher um die Lizenz ansucht, für den Tabak-Kleinverschleiss vollständig geeignet ist.

Und dieses letztere ist eigentlich die Hauptsache, um die es sich für die Tabakregie handelt. Wir sind der Meinung, dass es in erster Reihe dem Finanzministerium darauf ankommt, tüchtige Verschleisser zu haben und nicht darauf, ob die Bewerberin einer Lizenz 6 oder 9 Kinder hat. Wen es interessirt, der mache einmal einen Spaziergang und trete in diese sogenannten Tabaktrafiken ein, wo der Jammer in seiner vollsten Gestalt sichtbar ist. Kann dies den Verschleisser, den Tabak-Monopol freuen?

Alapított 1856.

A Pojatzi-féle gyújtó a legjobb!

Számos év óta Magyarországon legjobban be van vezetve és mindenütt kapható!

Fl. Pojatzi & Comp.

es. és kir. szab. gyufagyárak

DEUTSCH-LANDSBERG.

Vidéki megrendelések közvetlenül Deutsch-Landsbergbe intézendők.

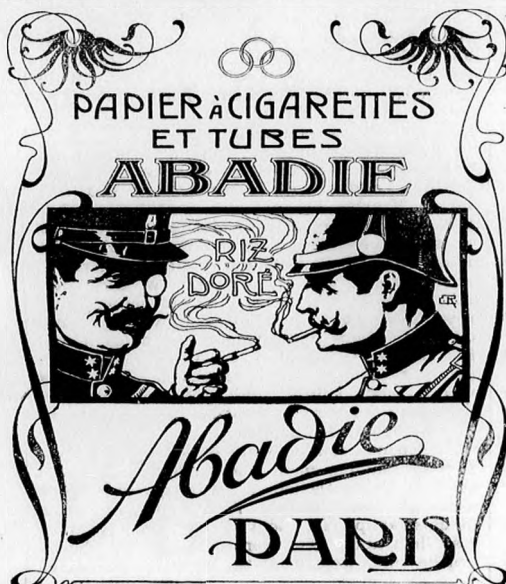
A világ egyedüli gyufagyára, amely az 1900. évi párisi világkiállításon **két első díjjal** lett kitüntetve, u. m. :
XIV. csoport (Vegyipar.) „Grand Prix“ (legmagasabb kitüntetés). XVII. csoport (Kivitel.) **Arany érem.**

Főraktár kizárólag Budapest részére :

DARVAS S. és TÁRSA, V., Hold-utca 9. sz.

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagytözs-
dében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

Feltűnő újdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapir és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.